

FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT 2025. beszámoló

Programok a Fenntarthatósági Témahéthez kapcsolódóan a Deákban

PTE GYÁIG DEÁK FERENC ÁLTALÁNOS ISKOLÁJA

7624 Pécs, Őz utca 2.

Iskolánk számára kiemelt jelentőséggel bír a környezettudatos nevelés, ezért büszkén mondhatjuk el, hogy immár tizedik alkalommal csatlakoztunk a *Fenntarthatósági Témahét* országos programsorozatához. Az idei évben is valamennyi tanulónk – alsó és felső tagozatos diákjaink egyaránt – aktívan részt vett a témahét eseményeiben. A program célja nemcsak az ismeretátadás, hanem az élményszerű tanulás és a szemléletformálás is, amely hosszú távon hozzájárul a felelős, tudatos gondolkodás kialakulásához.

A témahét során a gyerekek játékos, interaktív feladatokon keresztül ismerkedhettek meg a fenntarthatóság fogalmával, a környezetvédelem fontosságával és a saját szerepükkel a jövő alakításában. Ezek az élmények nemcsak tudást adnak, hanem elköteleződést is formálnak a természet és a közösség iránt.

Iskolánk elhivatottságát jól mutatja az is, hogy két nevelőnk részt vett a **pedagógusok számára meghirdetett felkészítő képzésen**, így biztosítva a program magas színvonalú megvalósítását és a legújabb módszertani eszközök beépítését a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokba.

Iskolánk nagy hangsúlyt fektetett arra, hogy a program kiemelt és állandó, komplex témái szerves részét képezzék a **tanórai munkának**. A témahét tervezésekor és lebonyolításakor tudatosan építettünk a weboldalon elérhető, korszerű és gyakorlatközpontú oktatási segédanyagokra, így többek között óravázlatokra, projekttervekre és online tanórákra is támaszkodtunk. Ezek az eszközök nemcsak tartalmasabbá, hanem élvezetesebbé és szemléletformálóbbá tették a tanórákat, elősegítve a tanulók aktív részvételét és mélyebb bevonódását.

A Témahét programsorozata egy **közös faültetéssel** vette kezdetét iskolánk udvarán. Az ültetéshez szükséges fát a pécsi Biokom biztosította számunkra, míg a gödör kiásásában az egyetem udvarosa és iskolánk karbantartója nyújtott segítséget.

A Témahét hivatalos megnyitóján Áder János korábbi köztársasági elnök rendhagyó tanóráját tekinthettük meg online formában. Az előadás során környezetvédelemmel és fenntarthatósággal kapcsolatos aktuális kérdések kerültek fókuszba, amelyek kiválóan illeszkedtek a hét tematikájához, és inspiráló alapot nyújtottak a további programokhoz.

Április 7-én iskolánk 200 fővel vett részt a **TeSzedd! – Önkéntesen a tiszta Magyarországért** akcióban. Az akció keretében iskolánk tanulói tanáraik és szülők kíséretében indultak el a környék megtisztítására. A kijelölt útvonalak mentén parkokat, járdák szélét, árkokat és az iskola közvetlen környékét tisztítottuk meg.

A diákok lelkesen és felelősségteljesen végezték a munkát, és meglepődve tapasztaltuk, mennyi szemet halmozódik fel néhány hét alatt a köztereken. Találtunk műanyag palackokat, zacskókat, papírdarabokat, sőt, néhány eldobott elektronikai hulladékot is.

A program végén jó érzés volt látni a megtisztított területeket, és büszkéek voltunk arra, hogy mi is tettünk valamit a környezetünkért. A TeSzedd! akció nemcsak a természet védelméről szólt, hanem arról is, hogy közösen, összefogva változást tudunk elérni.

Programjaink összefoglalása az alsó tagozaton:

A Témahét során alsó tagozatos diákjaink életkoruknak megfelelő, változatos programokon keresztül ismerkedtek meg az energiatakarékosság és fenntarthatóság alapelveivel. A „**Takarékoskodj az energiával!**” tematikához kapcsolódva a harmadik és negyedik osztályosok a technika tantárgy „Háztartási eszközök és berendezések” témakörének feldolgozásával mélyítették el ismereteiket, külön figyelmet fordítva arra, hogy a mindennapokban miként spórolhatunk tudatosabban az energiával. A tanulók „Ti hogyan takarékoskodtok otthon az energiával?” címmel **plakátokat készítettek**, amelyek kreatív módon tükrözték az otthonról hozott tapasztalatokat.

A fenntartható fejlődés, a megújuló energiaforrások és az elektromos áram előállításának témájában a Pécsi Hőerőmű Látogatóközpontjába szerveztünk **üzemlátogatást** hat csoport számára. A 2013 óta 100%-ban zöld energiával működő erőmű bemutatása során a gyermekek testközelből ismerkedhettek meg a környezetbarát energiatermelés jelentőségével.

A Talpalatnyi élet, Kincsek és csodák a talpunk alatt, valamint az Élet a talpunk alatt **projekttervek megvalósítása** segítette a Zöldokos kupa feladatainak megoldását.

Az Ökováros–Ökorégió pécsi csapatával kialakított hosszú távú együttműködésünk idén is meghatározó szerepet játszott a programsorozatban. Az első és második osztályosok számára a „**Mi kertünk**” elnevezésű programot illesztettük be a Témahétbe.

A „**Kirándulj, sétálj, csónakázz! Fedezd fel a világot!**” mottóval szervezett foglalkozás során a Balokányligetben sétával és csónakázással egybekötött természetismereti programon vehettek részt a diákok az Ökováros–Ökorégió munkatársaival közösen.

„**Tölts több időt a természetben!**” Ennek jegyében a húsvéti ünnepkörhöz kapcsolódóan rendhagyó tanórát tartottunk a pécsi Kálvária-dombon.

További szabadtéri tevékenységeink között szerepelt **kertpedagógiai foglalkozás** Pellérdén, valamint **erdei iskolai program** a Mecsekerdő Zrt. Mókussuli oktatóinak vezetésével. A természetközeli élményeket tovább gazdagította a **PTE Botanikus Kertjébe**, valamint a pécsi **Pintér-kert Arborétumba** szervezett séta.

A „**Táplálkozz tudatosan!**” témához kapcsolódva a húsvét előtti időszakban közös mézes reggelit szerveztünk az osztályokban, helyi termelőtől származó méz felhasználásával, ezzel is népszerűsítve a hazai mézfogyasztást és az egészséges táplálkozást.

Felső tagozatos programok:

Végzős diákjaink **figyelemfelhívó plakátokat készítettek**, melyeket az iskolai faliújságokon helyeztünk el. A plakátok a témahét kiemelt témáit – például a zöldenergia forrásokat, a hulladéksökkentést és a biodiverzitást– dolgozták fel kreatív, tanulóbarát módon. Ezek a vizuális üzenetek nemcsak díszítették az iskolai tereket, hanem inspirálták a diákokat és pedagógusokat is arra, hogy a mindennapokban is tegyenek a fenntarthatóbb jövőért.

A témahét keretében **szakmai programon** vehettek részt tanulóink, a Pécsi Tudományegyetem oktatóinak közreműködésével. A program célja az volt, hogy a résztvevők komplex képet kapjanak korunk kihívásairól, és tudatosabb szemléletet alakítsanak ki a jövő fenntarthatósága érdekében. Helyszínek az iskolánk és a PTE TTK Földrajzi és Földtudományi Intézete.

Dr. Glied Viktortól (PTE BTK) tartalmas és gondolatébresztő előadást hallhattunk a fenntartható fejlődés témakörében. A foglalkozás során szó esett többek között a globális válsághelyzetekről, a vízkészletek jelenlegi állapotáról, valamint a fejlődés és növekedés közötti különbségekről. Az előadás rávilágított az igények és szükségletek, valamint a jólét és a „jól lét” közti különbségekre is. Kiemelt témaként jelent meg a túlnépesedés, a népességnövekedés és az ezekhez kapcsolódó környezeti problémák, illetve az ökológiai lábnyom szerepe a fenntarthatóság szempontjából.

Diákjaink izgalmas és interaktív foglalkozáson vettek részt a PTE-n, ahol egy meteorológiai kvíz keretében bővíthették ismereteiket az időjárás és az éghajlat jelenségeiről. A tevékenység különös hangsúlyt fektetett a fenntarthatóság kérdéseire is, kiemelve az időjárási változások és az emberi tevékenység közötti összefüggéseket.

A tanulók betekintést nyertek a PTE TTK egyik legújabb nemzetközi projektjébe, a „Sponge City” kezdeményezésbe. A program keretében egy 10x3 méteres bemutatóterületet ismerhettek meg, amely innovatív, környezetbarát megoldásokat alkalmaz a városi vízgazdálkodás fejlesztésére, különös tekintettel az éghajlatváltozás hatásainak mérséklésére. A foglalkozás során a diákok megismerték az esőkertek működését és jelentőségét.

Dr. Pirisi Gábor (PTE TTK) irányításával a közös gondolkodás és együttműködés révén számos új, érdekes és hasznos információval gazdagodtunk a víz fontosságáról, tulajdonságairól és szerepéről a mindennapi életben.

Milyen jövő vár ránk a klímaváltozás nyomán? Mit tehetünk mi egy fenntarthatóbb világért? 2025. április 9-én, a Fenntarthatósági Témahét keretében ezekre a kérdésekre kerestünk választ az **UNICEF Magyarország klímakonferenciáján**, amin egy 28 fős csapattal vettünk részt.

A program célja: 1000–1500 fiatal diákot edukálni az éghajlatváltozás háttéréről, összefüggéseiről – interaktív, minőségi és valóban fiataloknak szóló programokon keresztül. Olyan megoldásokat mutattak be, amelyek már most, egyéni szinten is alkalmazhatók, segítve ezzel a klímaszorongás leküzdését és a közös cselekvés elindítását. A remény és az együttműködés volt a kulcsszó – hiszen közösségi szinten képesek vagyunk a változásra.

Fantasztikus élmény volt, hogy együtt gondolkodhattunk, tanulhattunk és inspirálódhattunk!

Az **iskolai zöldkörnyezet fejlesztése** érdekében egy új sziklakert kialakításába kezdtünk, amely nemcsak esztétikai, hanem oktatási és környezeti szempontból is fontos szerepet tölt be. A projektet a Pécsi Tudományegyetem Zöldcsoportjának szakmai támogatásával valósítjuk meg, akik értékes tanácsokkal és gyakorlati segítséggel járultak hozzá a tervezéshez és megvalósításhoz. A sziklakert kialakítása során diákjaink is aktívan részt vettek a munkában, így közvetlen tapasztalatot szerezhettek a fenntartható kertépítésről és a biodiverzitás fontosságáról. A kezdeményezés hosszú távon is szolgálja az iskola környezeti nevelési céljait.

Elkészültek az év **élőlényeit** bemutató **plakátok**, amelyeket iskolánk közösségi tereiben helyezünk ki, ezzel is hozzájárulva a tanulók környezeti neveléséhez és ismeretbővítéséhez.

Versenyek:

Iskolánk idén is csatlakozott a **ZöldOkos Kupa – Tökmag, Magonc és Palánta versenyéhez**, amely izgalmas és játékos formában mélyíti el a gyerekek környezettudatos gondolkodását. A 3–6. évfolyam valamennyi tanulója (46+51 csapat) részt vett a háromfordulós megmérettetésen, így a verseny nemcsak a tudásukat bővítette, hanem erősítette együttműködési készségüket, logikai gondolkodásukat és környezet iránti érzékenységüket is. A verseny lebonyolítása jó alkalmat teremtett arra, hogy a tanulók játékos formában alkalmazzák az órákon tanult ismereteket, miközben valódi csapatélményekkel gazdagodtak.

„Palántáink” a ZöldOkos Kupa regionális elődöntőjében a III. helyen végeztek.

Intézményünk immár öt éve aktív résztvevője a **PontVelem Okos Program**nak. A program keretében rendszeresen gyűjtjük az elhasznált elemeket és használt mobiltelefonokat. A kezdeményezés játékos formában ösztönzi tanulóinkat a szelektív hulladékgyűjtésre, a pénzügyi tudatosság fejlesztésére, a fenntartható életmód kialakítására, valamint a karitatív tevékenységre.

Intézményünk több csapattal vett részt a társintézmény által szervezett **környezetismereti versenyen**, valamint az Ökováros–Ökorégió Alapítvány „**Formáld át!**” című **pályázatán**, ahol a legjobb csapatok közé jutottunk.

Az első és második évfolyam számára **rajzpályázat**ot hirdettünk a talaj élővilágának témakörében. A gyerekek kreatív alkotásaikon keresztül mutatták be a földben élő élőlényeket, ezzel is mélyítve ismereteiket a talaj szerepéről és jelentőségéről.

Alsós tanulóink számára **versíró pályázat**ot is szerveztünk, amelynek középpontjában a talaj, valamint a benne élő állatok álltak. A pályamunkák nemcsak nyelvi kifejezőkészségüket fejlesztették, hanem a természet iránti érzékeny szemléletformálást is támogatták.

Az elhasznált elemek és mobiltelefonok gyűjtése jelenleg is folyamatban van.

A **Fenntarthatósági Témahét pályázatok**, a ZöldOkos Kupa verseny, a rajz- és versíró pályázatok, valamint a legtöbb PontVelem pontot gyűjtő tanulók jutalmazása még nem zárult le; az ezekhez kapcsolódó értékelések és díjátadások a közeljövőben várhatók.

A Témahét zárásaként **virágokat ültettünk** iskolánk udvarán, melyek egy részét a pécsi Biokom biztosította számunkra. A közös ültetés nemcsak az udvar szépítését szolgálta, hanem a környezet iránti felelősségvállalás fontosságára is felhívta a figyelmet.

A Fenntarthatósági Témahét programjairól készült írásos és fényképes beszámolók megjelentek iskolánk hivatalos honlapján és Facebook-oldalán, valamint helyet kapnak az intézmény évkönyvében is, ezzel is dokumentálva és megőrizve az eseménysorozat emlékeit.

Intézményünk elkötelezett a környezeti nevelés, a fenntarthatóság és az egészséges életmódra nevelés mellett. A Témahéten és az év során megvalósított programokkal tanulóink nemcsak tudást, hanem élményeket is szereztek, amelyek hosszú távon hatással lesznek szemléletükre és életvitelükre.

Pécs, 2025.05.09.

Balogh Livia és Istvánder Annamária
öko munkacsoport tagjai